

Vergaderjaar 2009–2010

32 222 XII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2009 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
C. M. P. S. Eurlings

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

2. Het beleid

- 2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangsten mutaties
- 2.2 De beleidsartikelen
- 2.3 De niet-beleidsartikelen

1. Leeswijzer

Allereerst is de begrotingsstaat voor de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten voor de begroting van Verkeer en Waterstaat (XII) opgenomen. Hierin wordt inzicht gegeven in de financiële mutaties die op artikelniveau worden voorgesteld in de begroting voor het jaar 2009.

Daarna is onder 2. Het beleid in de begrotingstoelichting eerst de aansluiting gemaakt met de budgettaire nota van het Ministerie van Financiën. Vervolgens worden de belangrijkste begrotingsmutaties uit dit wetsvoorstel gespecificeerd en toegelicht.

Als laatste wordt onder 2.2 en 2.3 De (niet-)beleidsartikelen inzicht gegeven in de mutaties op financieel instrumentniveau, die zijn opgenomen in de begrotingsstaat.

Wat betreft de mutaties die zijn opgenomen in de *Miljoenennota 2010 (Vermoedelijke Uitkomsten 2009)*, wordt opgemerkt dat deze op dezelfde wijze als de voorgestelde Najaarsnotamutaties in de onder 2.2 opgenomen opbouw van de productartikelen per financieel instrument inzichtelijk zijn gemaakt.

Deze mutaties zijn toegelicht in de begroting 2010 en daarmee reeds aan de Kamer voorgelegd.

2. Het beleid

2.1 Overzicht belangrijkste suppletore uitgaven- en ontvangstenmutaties

Belangrijkste suppletore mutaties 2009 (Najaarsnota) (x EUR 1 mln.)

	Art.nr.	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2009		8 794,2	90,4
Amendement van der Staaij en Cramer, 2008–2009, 31 700 XII, nr. 13		0,0	
Amendement Roefs en Koopmans, 2008–2009, 31 700 XII, nr. 41		0,0	
Amendement Koopmans en Cramer, 2008–2009, 31 700 XII, nr. 50		0,0	
Amendement van der Staaij en Cramer, 2008–2009, 31 700 XII, nr. 13			
Nota van Wijziging, 2009–2009, 31 700 XII, nr. 43		– 3,4	
Stand vastgestelde begroting 2009		8 790,8	90,4
Stand 1e suppletore begroting 2009		9 126,8	117,4
– mutaties Miljoenennota 2010 (uitkomst 2009)		– 22,9	5,9
– mutaties Najaarsnota 2009 (belangrijkste)			
1. Diverse hogere uitgaven	34	26,4	

	Art.nr.	Uitgaven	Ontvangsten
2. Large Low Speed Facility (bijdrage ministerie van EZ)	35	5,5	
3. 1e tranche huisvesting NLR	35	4,6	
4. Lagere FES gerelateerde uitgaven	36	- 14,4	
FES bijdrage	41		- 14,4
5. Investeringsprogramma lucht	36	- 2,8	
6. GIS 3	36	- 10,0	
7. Bijdrage aan het Infrastructuurfonds	39	- 33,4	
8. Deltaris	41	2,5	2,5
9. Omzetgarantie IBM	41	3,7	
10. Doorberekeningen andere Ministeries	41	4,2	4,2
11. Dienstverleningsovereenkomst met ministerie Sociale Zaken en werkgelegenheid	41	6,7	
12. Regeringsvliegtuig	41	1,0	
13. LVNL	35	PM	
Diversen		- 14,0	
Stand 2e suppletore begroting 2009		9 083,9	115,6

Toelichting:

Dit wetsvoorstel sluit geheel aan bij de Najaarsnota 2009 van het Ministerie van Financiën. De belangrijkste voorgestelde mutaties opgenomen in bovenstaande tabel worden hieronder toegelicht. Voor het overige gaat het om relatief beperkte, meer technische verschuivingen.

1. De verhoging van dit artikel betreffen uitgaven:

- voor de apparaat- en programmauitgaven van de projectdirectie implementatie Elverding (besluitvorming Infra);
- in het kader van het programma Filevermindering;
- Internet in de trein;
- mobiliteitsmanagement naar aanleiding van adviezen cie. De Waal;
- OV-chipkaart (extra WROOV-onderzoek door vertraging OV-chipkaart en lopende communicatie- en organisatiekosten);
- Multimodale reisinformatie.

Aangezien het hier uitgaven zijn die betrekking hebben op Infra uitgaven en die op het Infrastructuurfonds begroot zijn, vindt een overboeking plaats uit het Infrastructuurfonds naar artikel 34.

2. Dit betreft de bijdrage van het ministerie van Economische Zaken ter financiering van het Nationaal Lucht- en Ruimtevaart Laboratorium (NLR) voor de urgente vervangingsinvesteringen in de Large Low Speed Facility (Duits Nederlandse Windtunnel). De urgente vervangingsinvesteringen hebben een doorlooptijd van 3 jaar en bedragen € 11 mln., waarvan € 5,5 mln. ten laste van het NLR en € 5,5 mln ten laste van de DLR (Duits zusterinstituut van het NLR). Het aandeel van het NLR in de periode 2009 tot en met 2011 wordt gefinancierd door het ministerie van Economische Zaken die hiertoe bij Najaarsnota € 5,5 mln. overhevelt naar VenW als penvoerder. VenW verzorgt in dit kader als penvoerder de betaalbaarstelling door het ministerie van Economische Zaken aan het NLR.

3. Verkeer en Waterstaat vergoedt in 2009 € 5,5 mln. aan het NLR ten behoeve van de renovatie en gedeeltelijke vervanging van de huisvesting van het NLR. Deze bijdrage zal in de vorm van een eenmalige afkoopsom worden betaald voor de voorbereidende werkzaamheden in 2009 tot en met 2011, specifiek ten behoeve van het voorontwerp, het definitief ontwerp, bouw- en milieuvergunningenprocedure, bestek en eerste aanbestedingen. Van het bedrag van € 5,5 mln. wordt € 0,9

mln. binnen artikel 35 gecompenseerd, zodat dit artikel verhoogd wordt met € 4,6 mln.

4. Bij het project Auto van de Toekomst/Schoner en Zuiniger, Biobrandstoffen en de Stichting Transumo (TRANSition SUSTainable MOBility), die uit het Fonds Economische Structuurversterking (FES) worden gefinancierd, worden lagere uitgaven verwacht van in totaal € 14,4 mln. De bijdrage uit het FES kan analoog daaraan met eenzelfde bedrag worden verminderd (artikel 41.09).
5. Op het investeringsprogramma Lucht ontstaat een overschot doordat de evaluatie van het Innovatie programma Logistiek is vertraagd.
6. Door tegenvallende prestaties van de ingenieursbureaus, verantwoordelijk voor het akoestisch onderzoek en het ontwerp van de geluidwerende voorzieningen, is de einddatum van de isolatiewerkzaamheden verschoven van 31 december 2010 naar 31 juli 2011. Tijdens de resterende looptijd is het geluidsisolatieproject ook sterk afhankelijk van de prestaties van de ingeschakelde marktpartijen. Gelet hierop is een planning uitgewerkt waarin de markt optimaal functioneert en een variant waarin gerekend wordt met vertragingen. De bandbreedte tussen de beide plannings varieert tussen 30 april 2011 en 30 november 2011. Op basis van de nieuwe planning wordt verwacht dat op 31 juli 2011 de isolatie van woningen zal zijn afgerond. Door deze vertraging kan veel minder snel gestart worden met het daadwerkelijk aanbrengen van de akoestische voorzieningen. (wel zijn inmiddels 500 woningen in een uitvoeringscontract ondergebracht. Deze worden echter pas in 2010/2011 afgerekend)
Aangezien verreweg het grootste gedeelte van het projectbudget (ca 70%) is gereserveerd voor het aanbrengen van deze voorzieningen door aannemers, moet een flink bedrag (€ 10) worden doorgeschoven naar 2011.
7. Via artikel 39 verlopen de bijdragen aan en van het Infrastructuurfonds. De opgenomen mutatie heeft met name betrekking op de vergoeding van de BTW-gelden HSL/Betuweroute, de overboekingen naar artikel 34 (zie punt 1) en de overboeking naar het Gemeente Fonds voor de tweede tranche Spoorse Doorsnijdingen.
8. Het betreft uitgaven voor Deltaris (TNO Bouw en Ondergrond-Bodem en grondwater). Tegenover deze uitgaven staat een bijdrage van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen voor Deltaris tot eenzelfde bedrag (artikel 41.09).
9. Dit vloeit voort uit het gegeven dat er dit jaar minder kosten dan geraamd met betrekking tot het outsourcingcontract IBM kunnen worden doorberekend aan de afnemende VenW diensten.
10. Met de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Volksgezondheid Welzijn en Sport, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Financiën zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten op het gebied van ICT, E-Inspecties en inhuurbudget. Tegenover deze uitgaven staan bijdragen van genoemde ministeries voor eenzelfde bedrag (artikel 41.09).
11. Door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wordt ca. € 6,7 mln. naar de begroting van VenW overgeboekt in verband met een gesloten dienstverleningsovereenkomst waarin de ICT dienstverlening door SSO-ICT is vastgelegd.
12. De hogere uitgaven voor het regeringsvliegtuig betreffen BTW-kosten omdat de modificatie van het regeringsvliegtuig thans in Nederland

wordt uitgevoerd. In Engeland, waar dit in eerste instantie zou gebeuren, is dit een van BTW vrijgestelde activiteit. Daarnaast zijn de kosten die verband houden met de noodzakelijke beveiliging van het toestel gestegen.

13. Egalisatiereserve Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL)

Geconstateerd wordt dat de inkomsten en uitgaven op de korte termijn niet met elkaar in overeenstemming kunnen worden gebracht zonder draconische tariefsverhogingen en/of kostenreducties. Een oplossing voor de geconstateerde onevenwichtigheid, die tevens past in het streven van de Europese Commissie naar een stabiele tariefpolitiek, kan worden gevonden in een aanzienlijke structurele kostenreductie in combinatie met de introductie van een egalisatiereserve. Met een dergelijke egalisatiereserve is LVNL in staat om gerekend over een periode van vijf jaar tot een nagenoeg sluitende exploitatie te komen en een stabiele tariefpolitiek te volgen. Bezien zal worden of het noodzakelijk is om een overheidsbijdrage aan die reservevorming te leveren, en zo ja, in welke omvang, op welke wijze en tegen welke condities, waaronder in ieder geval een voldoende mate van structurele kostenreductie. Een eventuele (tijdelijke) overheidsbijdrage kan plaats hebben in de vorm van een garantstelling, schatkistbankieren, een dotatie of een mix van deze instrumenten. Daarover moet nog verder overleg worden gevoerd. Een en ander is mede afhankelijk van de financiële positie LVNL waarnaar nog nader (accountants)onderzoek plaats vindt. Ten tijde van het opstellen van deze Najaarsnota is de exacte omvang van deze bijdrage nog niet bekend.

2.2 De beleidsartikelen

Artikel 31 Integraal Waterbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

31 Integraal Waterbeleid	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e suppletore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
Verplichtingen	72 581	74 627	2 175	- 495	76 307
Uitgaven:	79 382	81 857	677	- 3 042	79 492
<i>31.01 Bestuurlijke Organisatie en instrumentatie</i>	<i>32 356</i>	<i>38 202</i>	<i>- 1 483</i>	<i>- 4 141</i>	<i>32 578</i>
31.01.01 Algemene strategie en beleidsvorming	13 401	19 538	- 997	- 798	17 743
31.01.02 HGIS Partners voor Water	14 687	14 396	0	- 2 396	12 000
31.01.03 Leven met Water	4 268	4 268	- 486	- 947	2 835
<i>31.02 Veiligheid</i>	<i>14 805</i>	<i>15 505</i>	<i>356</i>	<i>333</i>	<i>16 194</i>
31.02.01 Hoogwaterbescherming	9 426	9 740	272	197	10 209
31.02.02 Kust	1 973	1 816	3	136	1 955
31.02.03 Inspectie VenW	3 406	3 949	81	0	4 030
<i>31.03 Waterkwantiteit</i>	<i>3 613</i>	<i>2 418</i>	<i>251</i>	<i>- 59</i>	<i>2 610</i>
31.03.01 Waterbeleid 21e eeuw	3 613	2 418	251	- 59	2 610
<i>31.04 Waterkwaliteit</i>	<i>28 608</i>	<i>25 732</i>	<i>1 553</i>	<i>825</i>	<i>28 110</i>
31.04.01 Europese kaderrichtlijn water	21 627	18 510	792	495	19 797
31.04.02 OSPAR/Europese Mariene Strategie	3 313	3 554	85	297	3 936
31.04.03 Inspectie VenW	3 668	3 668	676	33	4 377
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					9 538
- Agentschapsbijdragen					25 970
- Restant					43 984
- waarvan op 1 oktober 2009 juridisch verplicht					92%
<i>31.09 Ontvangsten</i>	<i>570</i>	<i>570</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>570</i>

Artikel 32 Het bereiken van optimale veiligheid in of als gevolg van mobiliteit

Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

32 Het bereiken van optimale veiligheid in of als gevolg van mobiliteit	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e suppletore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
Verplichtingen	51 411	52 636	429	92	53 157
Uitgaven:	54 411	55 956	429	- 1 973	54 412
<i>32.01 Aantal verk.slachtoffers op de weg verm.</i>	<i>48 850</i>	<i>49 592</i>	<i>41</i>	<i>- 1 973</i>	<i>47 660</i>
32.01.01 Alg.strategie en beleidsontwikkeling	1 811	1 811	- 131	27	1 707
32.01.02 Vereisten aan voertuig en technologie	4 609	4 609	89	0	4 698
32.01.03 Gedragsbeïnvloeding	26 379	24 562	- 305	- 2 000	22 257
32.01.04 Aanpassingen aan weginfrastructuur	0	0	0	0	0
32.01.05 Inspectie Verkeer en Waterstaat	16 051	18 610	388	0	18 998
<i>32.02 Aantal verk.slachtoffers op het spoor verm.</i>	<i>5 471</i>	<i>6 276</i>	<i>385</i>	<i>0</i>	<i>6 661</i>
32.02.01 Alg.strategie en beleidsontwikkeling	201	0	56	0	56
32.02.02 Kadernota Railveiligheid «Veiligheid op de rails»	218	419	9	0	428
32.02.03 Inspectie Verkeer en Waterstaat	5 052	5 857	320	0	6 177
<i>32.03 Sociale veiligheid OV verbeteren</i>	<i>90</i>	<i>88</i>	<i>3</i>	<i>0</i>	<i>91</i>
32.03.01 Alg.strategie en beleidsontwikkeling	27	27	0	0	27
32.03.02 Uitv.beleidskader Sociale Veiligheid OV	63	61	3	0	64
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					2 491
- Agentschapsbijdragen					26 028
- Restant					25 893
- waarvan op 1 oktober 2009 juridisch verplicht					100%
<i>32.09 Ontvangsten</i>	<i>3 700</i>	<i>3 700</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3 700</i>

Uit het artikelonderdeel 32.01.03 worden aan de Fietzersbond (€ 0,465 mln.), Stichting Nationaal Instituut Gezondheidszorg (€ 0,125 mln.), Algemene Bond voor Ouderen (€ 0,883 mln.) Stichting Connekt en de Verenigde Eigen Rijders Nederland (€ 1,2 mln.) subsidie verleend voor gedragsbeïnvloeding. Het kabinet heeft in 2008 het zogenaamde Dieselakkoord gesloten. Onderdeel van dit akkoord was het programma om het imago van transport en logistiek te verbeteren. Met de subsidie aan de Verenigde Eigen Rijders Nederland wordt invulling gegeven aan dit programma.

Artikel 33 Veiligheid gericht op de beheersing van veiligheidsrisico's

Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

33 Veiligheid gericht op de beheersing van veiligheidsrisico's	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e suppletore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
Verplichtingen	46 147	50 601	6 577	- 2 205	54 973
Uitgaven:	47 747	53 245	6 863	- 2 281	57 827
<i>33.01 Externe veiligheid</i>	<i>7 847</i>	<i>9 910</i>	<i>239</i>	<i>135</i>	<i>10 284</i>
33.01.01 Verb.veiligh.verv.gev.stoffen	3 572	4 461	209	850	5 520
33.01.02 Externe veiligheid luchthavens	393	1 159	- 58	- 715	386
33.01.03 Aankoop LIB veiligh.sloopzone's Schiphol	1 320	1 320	28	0	1 348
33.01.04 IVW-domein goederenvervoer	2 562	2 970	60	0	3 030
<i>33.02 Veiligh. Goederenverv.scheepvaart</i>	<i>16 682</i>	<i>18 234</i>	<i>1 008</i>	<i>- 1 089</i>	<i>18 153</i>
33.02.01 Verbeteren veiligheid zeevaart	2 163	1 453	693	- 720	1 426
33.02.02 Verbeteren veiligheid zeehavens	892	1 106	- 37	- 433	636
33.02.03 Verbeteren veiligheid binnenwateren	614	654	55	- 262	447
33.02.04 IMO (HGIS)	416	416	0	- 87	329
33.02.05 IVW-domein binnenvaart, koopvaardij en visserij	12 597	14 605	297	413	15 315
<i>33.03 Veiligheid luchtvaart</i>	<i>22 427</i>	<i>24 328</i>	<i>5 568</i>	<i>- 1 277</i>	<i>28 619</i>
33.03.01 Verbetering veiligheid luchtvaart	1 619	1 098	1 205	- 50	2 253
33.03.02 ICAO en EASA (HGIS)	1 365	1 365	0	- 155	1 210
33.03.03 Internationaal	4 250	1 250	251	- 1 072	429
33.03.04 IVW-domein luchthavens/ luchtruim, luchtvaart- operationele- en luchtvaarttechnische bedrijven	15 193	17 615	3 712	0	21 327
33.03.05 Luchtvaartveiligheid BES	0	3 000	400	0	
33.03.06 Galileo Supervisory Authority		0			
<i>33.04 Bescherming tegen moedwillige verstoring</i>	<i>791</i>	<i>773</i>	<i>48</i>	<i>- 50</i>	<i>771</i>
33.04.01 Beveiliging scheepvaart en zeehavens	449	431	34	- 50	415
33.04.02 Beveiliging luchtvaart	278	278	11	0	289
33.04.03 Beveiliging infrastructuur hoofdwegen	0	0	0	0	0
33.04.04 Beveiliging infrastructuur spoorwegen	64	64	3	0	67
33.04.05 Beveiliging Openbaar Vervoer	0	0	0	0	0
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					4 655
- Agentschapsbijdragen					45 146
- Restant					8 026
- waarvan op 1 oktober 2009 juridisch verplicht					100%
<i>33.09 Ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>122</i>	<i>122</i>

Artikel 34 Betrouwbare netwerken en acceptabele reistijd realiseren

Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

34 Betrouwbare netwerken, voorspelbare reistijden en een goede bereikbaarheid	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e suppletore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
Verplichtingen	83 437	75 335	- 3 420	44 450	116 365
Uitgaven:	87 784	88 970	- 5 110	24 493	108 353
<i>34.01 Netwerk weg</i>	<i>6 287</i>	<i>7 718</i>	<i>59</i>	<i>8 220</i>	<i>15 997</i>
34.01.01 Alg.strategie- en beleidsontwikkeling	3 039	4 294	- 25	6 383	10 652
34.01.02 Beheer en onderhoud	86	86	2	0	88
34.01.03 Anders betalen voor mobiliteit	0	0	0	0	0
34.01.04 Benutting en aanleg	602	602	24	2 000	2 626
34.01.05 Verkeersmanagement	0	0	0	0	0
34.01.06 Weginfrastructuur voor het goederenvervoer	874	781	17	- 163	635
34.01.07 IVW	1 686	1 955	41	0	1 996
<i>34.02 Netwerk vaarwegen</i>	<i>2 299</i>	<i>2 246</i>	<i>89</i>	<i>- 54</i>	<i>2 281</i>
34.02.01 Verbeteren kwaliteit vaarwegen	2 299	2 246	89	- 54	2 281
<i>34.03 Netwerk spoor</i>	<i>42 666</i>	<i>47 963</i>	<i>624</i>	<i>1 115</i>	<i>49 702</i>
34.03.01 Alg.strategie- en beleidsontwikkeling	913	913	19	15	947
34.03.02 Beheer cf. Spoorwegwet	635	635	25	0	660
34.03.03 Beheer overig	558	558	22	0	580
34.03.04 Vervoer cf. Concessiewet	39 808	45 007	539	1 100	46 646
34.03.05 Vervoer overig	137	137	5	0	142
34.03.06 Verbeteren kwaliteit spoorverbindingen goed.verv. 0	0	0	0	0	0
34.03.07 IVW	615	713	14	0	727
<i>34.04 Netwerk decentraal/regionaal vervoer</i>	<i>36 532</i>	<i>31 043</i>	<i>- 5 882</i>	<i>15 212</i>	<i>40 373</i>
34.04.01 Alg.strategie- en beleidsontwikkeling	5 138	4 317	137	- 1 366	3 088
34.04.02 Samenwerking Rijk-Regio's	6 888	888	- 888	621	621
34.04.03 Stimulering dec.verh.en maatschap.organisaties	3 367	2 109	15	4 849	6 973
34.04.04 Stimulering samenwerking OV	8 090	8 015	- 5 278	9 966	12 703
34.04.05 Stimulering toegankelijkheid OV	775	775	15	- 300	490
34.04.06 Stimulering samenwerking Taxi	1 772	2 763	21	0	2 784
34.04.07 IVW	10 502	12 176	96	1 442	13 714
34.04.08 Regionale bereikbaarheid	0	0	0	0	0
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					12 559
- Agentschapsbijdragen					21 272
- Restant					74 522
- waarvan op 1 oktober 2009 juridisch verplicht					100%
<i>34.09 Ontvangsten</i>	<i>98</i>	<i>98</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>98</i>

Het verschil tussen de uitgaven en verplichtingen in de Najaarsnota wordt veroorzaakt doordat er in 2009 verplichtingen worden aangegaan die in latere jaren tot uitbetaling komen (o.a. internet in de trein en OV-chipkaart (extra WROOV-onderzoek).

Uit begrotingsonderdeel 34.03.04 wordt aan Arriva en NS voor € 16 066 425 subsidie verleend ten behoeve van gratis internet in de trein. Op deze subsidies zijn de uitvoeringsbepalingen van de tijdelijke subsidie-regeling gratis internet in de trein van overeenkomstige toepassing.

Artikel 35 Mainports en logistiek

Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

35 Mainports en logistiek	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e supple- tore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
Verplichtingen	63 518	66 829	- 943	16 484	82 370
Uitgaven:	69 578	83 189	1 803	3 444	88 436
<i>35.01 Mainport Schiphol en reg.Lucht- havens</i>	<i>4 858</i>	<i>7 057</i>	<i>1 246</i>	<i>697</i>	<i>9 000</i>
35.01.01 Kostenconvenant Schiphol	50	50	1	0	51
35.01.02 Luchthavens en omgeving	3 061	3 179	2 721	382	6 282
35.01.03 Evaluatie Schipholbeleid	0	0	0	0	0
35.01.04 Implementatie Schipholwet en Luchthavenbesl. 0	0	0	0	0	
35.01.05 Regelgeving Regionale en Kleine Luchthavens	1 240	3 240	- 1 489	315	2 066
35.01.06 IVW-Regiebureau Schiphol	507	588	13	0	601
<i>35.02 Mainport Rotterdam en overige zeehavens</i>	<i>2 527</i>	<i>3 036</i>	<i>- 708</i>	<i>0</i>	<i>2 328</i>
35.02.01 Verbetering marktwerking	1 225	1 696	- 646	0	1 050
35.02.02 Formulieren maatschappelijke ransvoorwaarden	701	633	- 73	0	560
35.02.03 Instandhouden en verbeteren infracapaciteit	601	707	11	0	718
<i>35.03 Logistieke efficiëntie luchtvaart</i>	<i>31 969</i>	<i>31 472</i>	<i>2 424</i>	<i>9 889</i>	<i>43 785</i>
35.03.01 Kennis luchtvaart en luchtha- vens	25 169	25 080	885	9 978	35 943
35.03.02 Luchtruim	2 572	2 642	- 228	- 71	2 343
35.03.03 Marktordening en markttoe- gang	2 079	1 258	1 633	- 18	2 873
35.03.04 IVW-domein luchthavens/ luchtruim en luchtvaart- operationele bedrijven	2 149	2 492	134	0	2 626
<i>35.04 Logistieke efficiëntie goederenver- voer</i>	<i>30 224</i>	<i>41 624</i>	<i>- 1 159</i>	<i>- 7 142</i>	<i>33 323</i>
35.04.01 Vergroting strategische en internat.oriëntatie	5 485	5 998	- 349	- 179	5 470
35.04.02 Logistieke efficiëntie zee- en kustvaart	6 054	7 245	- 743	- 591	5 911
35.04.03 Logistieke efficiëntie binnen- vaart	4 523	6 383	- 1 327	- 1 172	3 884
35.04.04 Logistieke efficiëntie wegver- voer	4 201	4 007	1 291	400	5 698
35.04.05 Logistieke efficiëntie spoorver- voer	9 793	17 793	- 35	- 5 600	12 158
35.04.06 IVW-domein goederenvervoer	168	198	4	0	202
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					13 743
- Agentschapsbijdragen					7 099
- Restant					67 594
- waarvan op 1 oktober 2009 juridisch verplicht					75%
<i>35.09 Ontvangsten</i>	<i>11 276</i>	<i>11 276</i>	<i>360</i>	<i>0</i>	<i>11 636</i>
35.09.01 Ontv.St.Buisleidingenstraat	2 042	2 042	0	0	2 042
35.09.02 Overige ontvangsten	9 234	9 234	360	0	9 594

Het verschil tussen de uitgaven en verplichtingen in de Najaarsnota wordt veroorzaakt doordat verlagingen in de uitgaven niet in alle gevallen een doorwerking heeft in de verplichtingen.

Artikel 36 Bewaken, waarborgen en verbeteren van kwaliteit leefomgeving gegeven de toename van mobiliteit

Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

36 Bewaken, waarborgen en verbeteren van kwaliteit leefomgeving gegeven de toename van mobiliteit	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e suppletore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
Verplichtingen	80 654	85 924	10 250	3 669	99 843
Uitgaven:	107 945	97 368	7 850	- 30 840	74 378
<i>36.01 Leefomgeving hoofdwegen</i>	<i>26 839</i>	<i>38 005</i>	<i>6 741</i>	<i>- 19 889</i>	<i>24 857</i>
36.01.01 Algemene strategie- en beleidsvorming	791	791	26	328	1 145
36.01.02 Investeringsimpuls voor innovatie	2 463	5 292	43	- 687	4 648
36.01.03 Maatregelen klimaatbeleid personenvervoer	14 351	22 679	7 131	- 16 730	13 080
36.01.04 Maatregelen lokale luchtkwaliteit	1 082	1 082	21	0	1 103
36.01.05 Bevorderen geluidsreducerende oploss.wegverv. 148	148	2	0	150	
36.01.06 Duurzaam weggoederenvervoer	8 004	8 013	- 482	- 2 800	4 731
<i>36.02 Leefomgeving spoorwegen</i>	<i>9 152</i>	<i>9 152</i>	<i>3</i>	<i>0</i>	<i>9 155</i>
36.02.01 Algemene strategie- en beleidsvorming	0	0	0	0	0
36.02.02 Bev.geluidsreducerende oplossingen voor personen- en goederenvervoer per spoor	76	76	3	0	79
36.02.03 Bodemsanering NS percelen	9 076	9 076	0	0	9 076
<i>36.03 Luchtvaart</i>	<i>68 121</i>	<i>45 693</i>	<i>1 882</i>	<i>- 10 037</i>	<i>37 538</i>
36.03.01 Doorstorting heffingen GIS-1 aan Stichting GIS	11 641	12 655	317	0	12 972
36.03.02 Geluidsisolatie Schiphol fase 2 (GIS-2)	4 318	1 303	92	0	1 395
36.03.03 Geluidsisolatie Schiphol fase 3 (GIS-3)	31 000	19 000	662	- 10 000	9 662
36.03.04 Klachtenafhandeling Geluidsisolatie Schiphol	905	975	19	0	994
36.03.05 Woonschepen geluidszones Schiphol	202	20	4	0	24
36.03.06 Behandeling en uitbetaling schadeclaims Schiphol	17 291	8 001	370	0	8 371
36.03.07 Aankoop LIB geluidszones Schiphol	1 320	1 320	28	0	1 348
36.03.08 Geluidsisolatie regionale luchthavens	150	1 044	373	0	1 417
36.03.09 Behandeling en uitbetaling schadeclaims regionale luchthavens	0	0	300	0	300
36.03.10 Duurzame luchtvaart	786	786	- 296	- 37	453
36.03.11 Groenvoorziening Schiphol	0	0	0	0	0
36.03.12 IVW-domein luchtvaarttechn. bedr.en luchth./luchtruim	508	589	13	0	602
<i>36.04 Scheepvaart</i>	<i>3 833</i>	<i>4 518</i>	<i>- 776</i>	<i>- 914</i>	<i>2 828</i>
36.04.01 Duurzame zeevaart	791	838	12	- 326	524
36.04.02 Duurzame zeehavens	315	315	- 93	0	222
36.04.03 Duurzame binnenvaart	2 155	2 702	- 708	- 588	1 406
36.04.04 IVW-domein koopvaardij en visserij	572	663	13	0	676
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					2 199
- Agentschapsbijdragen					1 658
- Restant					70 521
- waarvan op 1 oktober 2009 juridisch verplicht					100%
<i>36.09 Ontvangsten</i>	<i>59 190</i>	<i>60 258</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>60 258</i>

36 Bewaken, waarborgen en verbeteren van kwaliteit leefomgeving gegeven de toename van mobiliteit	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e suppletore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
36.09.01 Ontvangsten heffingen GIS-1	11 638	11 900	0	0	11 900
36.09.02 Ontvangsten SGIS klachtenafhandeling GIS-1	0	0	0	0	0
36.09.03 Ontvangsten heffingen GIS-2 & 3	35 929	36 727	0	0	36 727
36.09.04 Ontvangsten wensvoorzieningen GIS-2 & 3	0	0	0	0	0
36.09.05 Ontvangsten heffingen overige Schiphol projecten	11 348	11 356	0	0	11 356
36.09.06 Ontvangsten heffingen regionale luchthavens	250	250	0	0	250
36.09.07 Overige ontvangsten	25	25	0	0	25

Het verschil tussen de uitgaven en verplichtingen in de Najaarsnota wordt veroorzaakt doordat de verlagingen in de uitgaven (FES en GIS-3) geen doorwerking heeft in de verplichtingen.

Artikel 37 Weer, klimaat, seismologie en ruimtevaart

Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

37 Weer, klimaat, seismologie en ruimtevaart	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e suppletore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
Verplichtingen	47 903	46 057	- 1 334	545	45 268
Uitgaven:	44 445	41 847	2 140	545	44 532
<i>37.01 Weer, klimaat en seismologie</i>	<i>29 915</i>	<i>29 317</i>	<i>2 300</i>	<i>545</i>	<i>32 162</i>
37.01.01 Weer	15 811	15 793	2 189	- 739	17 243
37.01.02 Klimaat	11 835	11 353	106	1 153	12 612
37.01.03 Seismologie	1 533	1 435	5	131	1 571
37.01.04 Contributie WMO (HGIS)	736	736	0	0	736
<i>37.02 Aardobservatie</i>	<i>14 530</i>	<i>12 530</i>	<i>- 160</i>	<i>0</i>	<i>12 370</i>
37.02.01 Aardobservatie	14 530	12 530	- 160	0	12 370
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					
- Agentschapsbijdragen					43 796
- Restant					736
- waarvan op 1 oktober 2009 juridisch verplicht					100%
<i>37.09 Ontvangsten</i>	<i>454</i>	<i>454</i>	<i>- 454</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Vanuit de beleidsartikelen van de ministeries van OCW, EZ en VenW werd bijgedragen aan de uitvoering van het Nederlandse ruimtevaartbeleid. Bij VenW werd de operationele doelstelling verantwoord binnen het beleidsartikel 37: Weer, Klimaat, Seismologie en ruimtevaart. Eind 2008 zijn genoemde ministeries door middel van een interdepartementaal convenant overeengekomen om hun uitvoeringsactiviteiten aangaande het Nederlandse ruimtevaartbeleid te bundelen in een gezamenlijk uitvoeringsbureau: Netherlands Space Office (NSO).

De activiteiten inzake meteorologisch aardobservatie (satellietwaarnemingen) zijn niet overgedragen aan NSO omdat die bewuste activiteiten rechtstreeks bijdragen aan de weer- en klimaatverwachtingen van het KNMI. Doordat de satellietwaarnemingen een onderdeel zijn van de kern-

werkzaamheden van het KNMI, zijn de gelden met ingang van 1/1/2009 ondergebracht in de agentschapbijdrage van het KNMI.

2.3 De niet beleidsartikelen

Artikel 39 Bijdragen Infrastructuurfonds en BDU

Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

39 Bijdragen infrastructuurfonds en BDU	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e suppletore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
Verplichtingen	8 487 097	8 487 109	263 924	- 35 004	8 716 029
Uitgaven:	8 073 770	8 119 644	211 254	- 33 345	8 297 553
<i>39.01 Bijdrage aan het IF</i>	<i>6 202 356</i>	<i>6 235 404</i>	<i>75 890</i>	<i>- 35 004</i>	<i>6 276 290</i>
<i>39.02 Bijdrage aan de BDU</i>	<i>1 871 414</i>	<i>1 884 240</i>	<i>135 364</i>	<i>1 659</i>	<i>2 021 263</i>

Artikel 40 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

40 Nominaal en onvoorzien	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e suppletore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
Verplichtingen	1 116	257 973	- 260 062	1 099	- 990
Uitgaven:	1 116	257 973	- 260 062	1 099	- 990

Artikel 41 Ondersteunen functioneren VenW

Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2009 (Bedragen in EUR 1 000)

41 Ondersteunen functioneren VenW	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e suppletore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
Verplichtingen	203 064	216 546	13 224	24 467	254 237
Uitgaven:	228 054	246 718	11 245	21 988	279 951
<i>41.01 Centrale diensten</i>	<i>143 647</i>	<i>140 090</i>	<i>- 1 664</i>	<i>9 166</i>	<i>147 592</i>
<i>41.01.01 Interne en externe communicatie VenW</i>	<i>9 524</i>	<i>9 687</i>	<i>351</i>	<i>1 400</i>	<i>11 438</i>
<i>41.01.02 Bedrijfsvoering VenW</i>	<i>35 532</i>	<i>40 615</i>	<i>5 731</i>	<i>8 540</i>	<i>54 886</i>
<i>41.01.03 Ondersteuning ambtelijke en politieke leiding</i>	<i>9 022</i>	<i>8 246</i>	<i>327</i>	<i>- 591</i>	<i>7 982</i>
<i>41.01.04 Internationaal beleid VenW</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>41.01.05 Wetgeving en bestuurlijk-juridische advisering</i>	<i>9 662</i>	<i>9 405</i>	<i>617</i>	<i>- 600</i>	<i>9 422</i>
<i>41.01.06 Financial en operational auditing</i>	<i>6 672</i>	<i>6 524</i>	<i>95</i>	<i>450</i>	<i>7 069</i>
<i>41.01.07 Externe oriëntatie en inspraak</i>	<i>4 305</i>	<i>4 481</i>	<i>740</i>	<i>67</i>	<i>5 288</i>
<i>41.01.08 HGIS-gelden</i>	<i>2 365</i>	<i>2 365</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 365</i>
<i>41.01.09 Uitg.tbv alg.departement en bijd.dr.derden</i>	<i>59 568</i>	<i>52 867</i>	<i>- 9 501</i>	<i>1 400</i>	<i>44 766</i>
<i>41.01.10 Kennis Instituut Mobiliteit</i>	<i>6 997</i>	<i>5 900</i>	<i>- 24</i>	<i>- 1 500</i>	<i>4 376</i>
<i>41.02 Shared Service Organisatie</i>	<i>60 853</i>	<i>87 557</i>	<i>10 263</i>	<i>10 989</i>	<i>108 809</i>
<i>41.02.01 ICT-dienstverlening</i>	<i>6 725</i>	<i>17 839</i>	<i>7 269</i>	<i>9 511</i>	<i>34 619</i>

41 Ondersteunen functioneren VenW	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore		Stand 2e supple- tore begroting
			Milj.nota	Najaarsnota	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2 t/m 4)
41.02.02 Facilitaire dienstverlening	34 944	40 391	3 221	786	44 398
41.02.03 Personele dienstverlening	9 778	14 306	839	0	15 145
41.02.04 Financiële dienstverlening	3 473	9 944	- 158	0	9 786
41.02.05 Advies, Innovatie en Ontwikke- ling	5 933	5 077	- 908	692	4 861
<i>41.03 Algemene uitg. departementale onderd.</i>	<i>23 554</i>	<i>19 071</i>	<i>2 646</i>	<i>1 833</i>	<i>23 550</i>
41.03.01 Regeringsvliegtuig SSO	5 613	8 653	1 396	990	11 039
41.03.02 Personeel en materieel DGMO	6 046	2 831	296	0	3 127
41.03.03 Personeel en materieel DGLM	7 886	5 349	767	1 127	7 243
41.03.04 Personeel en materieel DGW	4 009	2 238	187	- 284	2 141
Van totale uitgaven:					
- Apparaatsuitgaven					244 892
- Agentschapsbijdragen					7 122
- Restant					27 937
- waarvan op 1 oktober 2009 juridisch verplicht					100%
<i>41.09 Ontvangsten</i>	<i>15 085</i>	<i>41 010</i>	<i>6 000</i>	<i>- 7 720</i>	<i>39 290</i>